

Warszawa, dnia 9 maja 2017 r.

Sygn. akt VI Ka 1542/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Anna Zawadka

Protokolant: protokolant sądowy Monika Oleksy

przy udziale prokuratora Jerzego Kopeć

po rozpoznaniu dnia 9 maja 2017 r. w Warszawie

sprawy A. D. syna B. i K. ur. (...) w O.

oskarżonego o przestępstwo z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Otwocku

z dnia 28 września 2016 r. sygn. akt II K 172/14

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Otwocku do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI 1542/16

UZASADNIENIE

A. D. został oskarżony o to, że w okresie bliżej nieustalonym jednak nie później niż do dnia 11 lipca 2013 roku w miejscowości J., pow. (...), woj. (...) pomógł nieustalonej osobie w doprowadzeniu Ł. Ś. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 1950 złotych w ten sposób, że założył a następnie udostępnił nieustalonej osobie konto w banku (...), na które to konto zostały przelane pieniądze ze sprzedaży wystawionego na portalu (...) laptopa m-ki S. (...), tj. o czyn z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 28 września 2016r. w sprawie sygn. akt II K 172/14 A. D. został uniewinniony od popełnienia zarzucanego mu czynu. Na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. koszty postępowania przejęto na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od wyroku złożył Prokurator zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego A. D.. Na podstawie art. 427 § 1 i 2 kpk, art. 437 § 1 i 2 kpk i art. 438 pkt 2 i 3 kpk zarzucił powyższemu wyrokowi :

1) obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 4 kpk, art. 7 kpk, art. 366 § 1 kpk, art. 410 kpk polegającą na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów, ich zbyt dowolnej ocenie oraz nieuwzględnieniu wszystkich okoliczności, które przemawiały na niekorzyść oskarżonego, co skutkowało uniewinnieniem oskarżonego od zarzucanych mu czynów, podczas gdy logiczna, zgodna z doświadczeniem życiowym analiza materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania – w tym zwłaszcza zmieniających się w czasie i niewiarygodnych wyjaśnień oskarżonego, jego wielokrotnej karalności za czyny z art. 286 § 1 kk, z której wnioskować należy, iż posiada wystarczającą wiedzę co do sposobu funkcjonowania banków, urzędów i internetowych portali aukcyjnych aby orientować się do czego służyć będzie założone przez niego konto;

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, a polegający na uznaniu przez Sąd, iż brak jest dowodów, które pozwoliłyby przypisać winę oskarżonemu A. D., co skutkowało uniewinnieniem go od zarzucanego mu czynu, podczas gdy prawidłowa, a nie dowolna i sprzeczna z zasadami prawidłowego rozumowania, ocena materiału dowodowego jednoznacznie wskazuje, iż oskarżony A. D. dopuścił się zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu.

W konkluzji skarżący wnosil o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd okręgowy zważył co następuje:

Apelacja prokuratora jest zasadna, zasługuje na uwzględnienie co skutkuje koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowni I instancji.

W ocenie sądu okręgowego sąd rejonowy nie wyjaśnił w sposób należyty wszystkich okoliczności sprawy, opierając swoje rozstrzygnięcie na wyrywkowych i zdawkowych wyjaśnieniach oskarżonego A. D..

Należy bowiem zauważyć, że głównymi dowodami obciążającymi w sprawie mogącymi wskazywać na winę oskarżonego A. D. są jego wyjaśnienia oraz historia rachunku bankowego oskarżonego na który wpłynął przelew od pokrzywdzonego Ł. Ś. (k.87-89). Dowód z wyjaśnień oskarżonego winien zatem zostać przeprowadzony niezwykle starannie i dokładnie, a tak się nie stało w toku postępowania przed sądem rejonowym. Wyjaśnienia A. D., na których oparł się sąd rejonowy uznając je za w pełni wiarygodne, charakteryzują się zmiennością na różnych etapach postępowania w tej sprawie. W toku dochodzenia oskarżony przyznał się do winy i wyjaśnił, że na prośbę nieznanego mężczyzny w wieku około 30 lat założył trzy konta w różnych bankach, a dokumenty oddał temu mężczyźnie i otrzymał za to trochę pieniędzy. Tymczasem na rozprawie oskarżony zmienił treść wyjaśnień oświadczając, że do założenia konta w(...) Banku namówiła go kobieta i nie wiedział do czego będzie służyć założone konto. Natomiast po ujawnieniu wcześniejszych wyjaśnień oskarżony ponownie zmienił ich treść oświadczając, że to mężczyzna zaproponował mu założenie konta za pieniądze, ale on nie wiedział do czego może być to konto wykorzystywane. Widział tego mężczyznę parę razy, ale nie interesował się jak on się nazywa. Z kolei na ostatniej rozprawie oskarżony odpowiadając na pytania sądu wyjaśnił, że to była kobieta, którą zna z bazarku, ale nie wie jak ona się nazywa. Oddał jej całą dokumentację bankową, a za założenie konta otrzymał 100 zł. Kilka razy chodził z nią do banku aby wypłacić gotówkę, oddawał jej te pieniądze, a ona płaciła mu za każdym razem ok. 50-100 zł. Nigdy nie wypłacał pieniędzy z bankomatu. Oskarżony przyznał jednak, że konto służyło do wypłat za laptopy i telefony komórkowe, ale nie wie czy ta kobieta wysyłała te laptopy, nie rozmawiał z nią o tym.

Sąd rejonowy dysponując tak ukształtowanym materiałem dowodowym uznał wyjaśnienia oskarżonego A. D. za wiarygodne i wystarczające do uniewinnienia oskarżonego uznając, że zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala na stwierdzenie czy oskarżony działał z zamiarem aby nieustalona osoba doprowadziła do niekorzystnego rozporządzenia mieniem pokrzywdzonego Ł. Ś.. Zdaniem sądu rejonowego nie sposób wymagać od oskarżonego aby miał wyobraźnię do jakich celów niezgodnych z prawem można wykorzystać komputer. Nie można bowiem mówić ani o przewidywaniu przez oskarżonego możliwości popełnienia czynu zabronionego ani o godzeniu się na jego popełnienie.

Zwrócić jednak należy uwagę, że relacje oskarżonego, które składał na rozprawie są niezgodne z wyjaśnieniami złożonymi w toku dochodzenia. Rację ma skarżący podnosząc, że oskarżony nie potrafił sobie przypomnieć w ilu bankach założył konta i ilu osobom je udostępnił. Niewątpliwie zaś wielokrotnie otrzymywał pieniądze z wypłat za udostępnienie numeru konta i dokumentacji bankowej. Tymczasem z historii rachunku bankowego wynika, że pieniądze przelane przez pokrzywdzonego Ł. Ś. oskarżony wypłacił jednorazowo w formie gotówki. Dokonał potem jeszcze czterech różnych wypłat gotówkowych pieniędzy, które wpływały od innych osób, ale należy zauważyć, że z konta oskarżonego były także wypłacane aż pięciokrotnie pieniądze w bankomatatach w kwotach po 100 zł. Przy czym z wyjaśnień oskarżonego A. D. nie wynika aby dokonywał wypłat w bankomatatach, a w toku postępowania nie ustalono czy oskarżony dysponował kartą bankomatową. Z dokumentacji bankowej wynika jedynie, że oskarżony

nie upoważnił żadnej osoby do dokonywania transakcji na swoim rachunku. W tej sytuacji rację ma skarżący podnosząc, iż nie wymaga specjalnej wiedzy zrozumienie, że udostępnienie innej osobie numeru konta wraz z całą dokumentacją w zamian za pieniądze oraz dokonywanie wypłat pieniężnych przekazywanych następnie innej osobie przy jednoczesnym braku zasilania konta przez oskarżonego, najpewniej będzie służyć przestępczemu procederowi, przede wszystkim poprzez wprowadzenie w błąd co do osoby właściciela rachunku. Zauważyć należy, iż pomocnictwo jest zachowaniem, które w sensie obiektywnym ułatwia dokonanie czynu zabronionego. Strona podmiotowa pomocnictwa charakteryzuje się zamiarem bezpośrednim lub wynikowym, aby inna osoba popełniła czyn zabroniony. Należy więc ustalić czy biorąc pod uwagę możliwości intelektualne oskarżonego oraz jego doświadczenie życiowe można zasadnie wnioskować, iż oskarżony co najmniej przewidywał możliwość dokonania oszustwa przez inną osobę, której udostępnił numer konta bankowego i dla której wypłacał ze swojego konta pieniądze oraz czy godził się na to. Przy czym pomocne dla ustalenia zamiaru oskarżonego mogą się w tym wypadku okazać inne sprawy karne, w których został wcześniej prawomocnie skazany za przestępstwa oszustwa o podobnym sposobie działania.

Mając na względzie wskazane okoliczności, dokonana przez Sąd meriti ocenę dowodów i wynikających z nich okoliczności, trudno uznać za pełną i zgodną ze wskazaniami określonymi w art. 7 k.p.k., a poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne pełne i trafne, co niewątpliwie miało wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Powyższe uchybienia sprawiają, że zaskarżony wyrok należało uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania.

W ponownym postępowaniu Sąd I instancji przeprowadzi postępowanie dowodowe w sposób wnikliwy i staranny, usunie omówione powyżej braki w materiale dowodowym, przy czym w razie konieczności podejmie inne czynności, ponad wskazane przez Sąd Okręgowy, które przyczynią się do wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności mających znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia. Sąd rejonowy w szczególności przesłucha ponownie A. D. i wyjaśni zachodzące w jego relacjach sprzeczności poprzez zadanie szczegółowych pytań, a także zapozna się z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawach o sygn.akt: II K 120/15 prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Kluczborku (k.166 – odpis wyroku), VI K 833/14 prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Wodzisławiu Śląskim (k.169 – odpis wyroku), IX K 126/14 prowadzonej przed Sądem Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie (k.170-171 – odpis wyroku) oraz III K 519/14 prowadzonej przed Sądem Rejonowym Poznań – Stare Miasto w Poznaniu (k.172- odpis wyroku), które łączy podobny sposób działania oskarżonego, celem dokonania weryfikacji wiarygodności wyjaśnień złożonych przez A. D. i ustalenia ewentualnych powiązań z osobą, której oskarżony udostępnił dokumentację oraz numer swojego konta bankowego. Tym bardziej, że z odpisu wyroku w sprawie VI K 833/14 wynika, że w toku tego postępowania ustalono osobę za pośrednictwem której oskarżony dokonał podobnego przestępstwa oszustwa w okresie zbliżonym do czynu zarzucanego w tej sprawie.

Sąd I instancji wszystkie zgromadzone dowody oceni zgodnie z dyrektywami z art. 7 kpk, tj. zgodnie z zasadami logicznego rozumowania, wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a następnie starannie ustali stan faktyczny sprawy. W wydanym orzeczeniu niezależnie od jego kształtu, Sąd I instancji należy uwzględnić okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść A. D., pamiętając przy tym o określonej w art. 5 § 2 kpk zasadzie, że nie dające się usunąć wątpliwości należy rozstrzygnąć na jego korzyść.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.